

**UCHWAŁA NR IV/71/2019
RADY GMINY SIEMIATYCZE**

z dnia 30 stycznia 2019 r.

**w sprawie przyjęcia „PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY SIEMIATYCZE NA
LATA 2019-2021”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994, 1000, 1349 i 1432) i art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998, 1076, 1544 i 416) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Program Wsparcia Rodziny dla Gminy Siemiatycze na lata 2019-2021”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Adam Michał Boguszewski

„PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY SIEMIATYCZE NA LATA 2019-2021”

Rodzina to najwyższe dobro człowieka. Rodzina to najważniejsza i podstawowa komórka społeczna, jest pierwszym naturalnym środowiskiem człowieka. Prawidłowe funkcjonowanie rodziny ma wpływ na to, jak kształtują się nasze prawidłowe wartości. Styl, atmosfera życia w rodzinie decydują o tym jak dziecko, a później młody człowiek wykorzystuje zasób zdobytych doświadczeń.

Współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami i zagrożona jest licznymi czynnikami patologicznymi, które bardzo często wpływają na dysfunkcję oraz wykluczenie jej w społeczeństwie. Najbardziej zagrażające rodzinie problemy społeczne to: ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, alkoholizm, narkomania, przestępczość, przemoc. Wszystkie te dysfunkcje przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w takich rodzinach. Niewydolność rodziców znacznie wpływa i przyczynia się do zaburzeń zaspakajania podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, co prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Niewypełnianie przez rodzinę prawidłowo swoich funkcji prowadzi również do niedostosowania społecznego dzieci. Dlatego, tak ważne jest, aby dziecko wzrastało w rodzinie, w której zapewnione jest bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne, gdzie kształtuje się pozytywną tożsamość, przekazuje system wartości, tradycje, które mają znaczny wpływ na ich aktywność i postępowanie w życiu.

Z uwagi na doniosłą rolę rodziny w wychowaniu przyszłego pokolenia oraz zagrożenie wieloma problemami i patologiami, to właśnie rodzina powinna być szczególnie wspierana w wypełnianiu swoich funkcji poprzez budowanie systemów wsparcia. Organizując wsparcie i pomoc na rzecz rodziny wieloproblemowej należy konsekwentnie realizować podstawową zasadę roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny, dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami.

Należy również podkreślić, że wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo, to jednocześnie rozwój i wzmocnienie społeczności lokalnej. W rodzinie bowiem dorastają kolejne pokolenia, gdzie kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył naszą społeczność lokalną.

Dlatego polityka państwa, jak i wszelkie działania organów i instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych powinny być ukierunkowane na pomoc i wsparcie udzielaną rodzinie.

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Program został opracowany na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Zgodnie z powyższą ustawą samorząd gminy powinien realizować następujące zadania:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

4. Finansowanie:

a) podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny,

b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczej – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczej – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczej – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

Podstawa prawna Programu.

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r., poz. 682 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r., poz. 1457 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1860 z późn. zm.).

II. ANALIZA SWOT

W celu opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021 dokonano analizy SWOT. Szczegóły analizy przedstawiono w poniższej tabeli:

WSPARCIE RODZINY NA TERENIE GMINY SIEMIATYCZE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Øfunkcjonowanie Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny;	Øłatwy dostęp do środków psychoaktywnych;
Ødobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty;	Øpoczucie wstydu;
Øfunkcjonowanie placówek instytucji wspierających rodzinę m.in. GOPS, PCPR, dobrze rozwiniętej sieci szkół;	Øwyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów;
Ødziałanie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin doznających przemocy w rodzinie;	Øzbyt duże obciążenie pracą pracowników instytucji pomocowych;
Øwsparcie rodziny przez asystenta rodziny;	Øniechęć rodzin do korzystania z oferowanego wsparcia;
Øoferta wsparcia psychologicznego, terapeutycznego	Øbierna postawa członków rodzin wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym

<p>i prawnego dla rodzin i osób przeżywających problemy;</p> <p>Ødziałalność placówek oświatowych;</p> <p>Øwprowadzenie programów dla dzieci i młodzieży w szkołach m.in. nauka pływania itp.;</p> <p>Ørealizacja rządowego programu „Posiłek w domu i w szkole” finansującego dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach;</p> <p>Øbogata oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży;</p> <p>Ødostępność usług opiekuńczych świadczonych osobom i rodzinom na terenie całej gminy;</p> <p>Ørozwnięta baza rekreacyjno-sportowa służąca rodzinie (boiska, place zabaw przy świetlicach wiejskich);</p> <p>Ø oferta kulturalna dla dzieci i młodzieży;</p> <p>Ørealizacja programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”.</p>	<p>zakresie;</p> <p>Øniski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewyższaniu sytuacji kryzysowych;</p> <p>Øbrak programów reintegracji ze środowiskiem dla osób uzależnionych opuszczających zakłady karne;</p> <p>Øbrak ośrodków wsparcia dziennego, świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży;</p> <p>Øbrak mediatorów rodzinnych;</p> <p>Øprzedłużające się procedury podczas postępowań w sądzie;</p> <p>Øniewystarczające zabezpieczenie medyczne pielęgniarek w szkołach;</p> <p>Øbrak mieszkań socjalnych dla rodzin niewydolnych wychowawczo;</p> <p>ØBrak rodzin zastępczych zawodowych.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Øwzrost świadomości dotyczącej wiedzy na temat wypełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziny;</p> <p>Øwzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia;</p> <p>Øpoprawa funkcjonowania rodziny;</p> <p>Øpoprawa sytuacji bytowej dziecka;</p> <p>Øwiększe szanse zatrudnienia;</p> <p>Øpozyskiwanie środków pozabudżetowych na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu;</p> <p>Ørozwój zainteresowań wśród dzieci i młodzieży oraz zwiększenie ich aktywności fizycznej i kulturalnej;</p> <p>Øefektywniejsza współpraca rodzin niewydolnych wychowawczo z pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny;</p> <p>Øintensyfikowanie współpracy jednostek pomocy społecznej z Sądem , z Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, z Powiatową Komendą Policji, z placówkami oświaty, ze służbą zdrowia, oraz organizacjami pozarządowymi;</p> <p>Øzmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych;</p>	<p>Øprzedłużające się terminy załatwianych spraw;</p> <p>Østygmatyzacja placówek wsparcia dziennego dotyczącego rodzin niewydolnych wychowawczo;</p> <p>Øwysoka dzietność w rodzinach niewydolnych wychowawczo;</p> <p>Øuzależnienia rodziców od alkoholu i środków psychoaktywnych;</p> <p>Øznaczny wzrost sięgania przez młodzież i dzieci po alkohol, narkotyki, dopalacze;</p> <p>Øwypalenie zawodowe pracowników socjalnych spowodowane dużym obciążeniem (liczba środowisk) oraz wykonywaniem nowych zadań;</p> <p>Østereotypowe myślenie rodzin nt. instytucji, organizacji pozarządowych udzielającej wsparcia i pomocy;</p> <p>Øzagrożające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez młodzież i dzieci;</p> <p>Øwzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc;</p> <p>Ørozpad związków (rozwody, separacje, wyjazd za granicę);</p> <p>Øwystępowanie syndromu „dziedziczenia biedy”;</p>

<p>Øzmiana nastawienia rodzin wykluczonych tj. postaw roszczeniowych na współpracę;</p> <p>Øzwiększenie liczby rodzin zastępczych o charakterze zawodowym;</p> <p>Øzintensyfikowanie pomocy kobietom w ciąży i osobom niepełnosprawnym</p>	<p>Øprzerzucenie odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje</p>
--	---

III. DIAGNOZA GMINY SIEMIATYCZE

Do przeprowadzenia diagnozy w zakresie problemów opiekuńczo-wychowawczych wykorzystano dane w oparciu o:

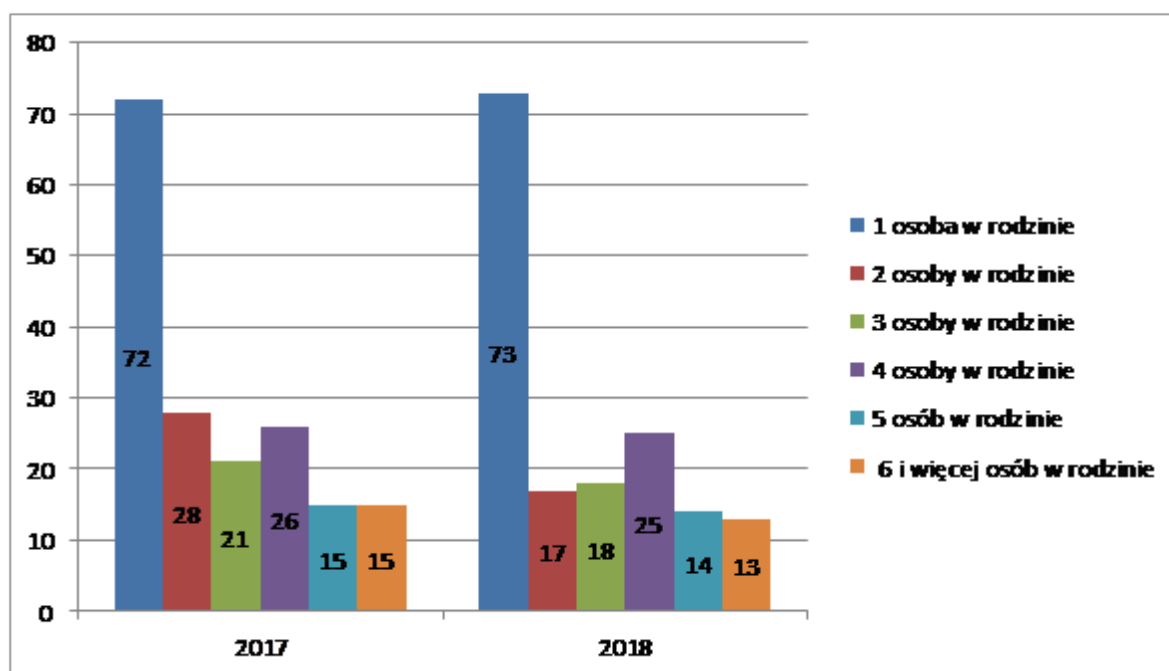
1. Ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2017 dla gminy Siemiatycze, która obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy oraz sprawozdanie resortowe za 2017r i 2018r Dane dotyczą lat 2017 i 2018

2. Sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za 2017 r.;

W prowadzonej analizie wykorzystano wybrane zagadnienia dotyczące sytuacji rodzin objętych pomocą społeczną, jak również wybranych zagadnień dotyczących sytuacji w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, które przedstawiają poniższe wykresy.

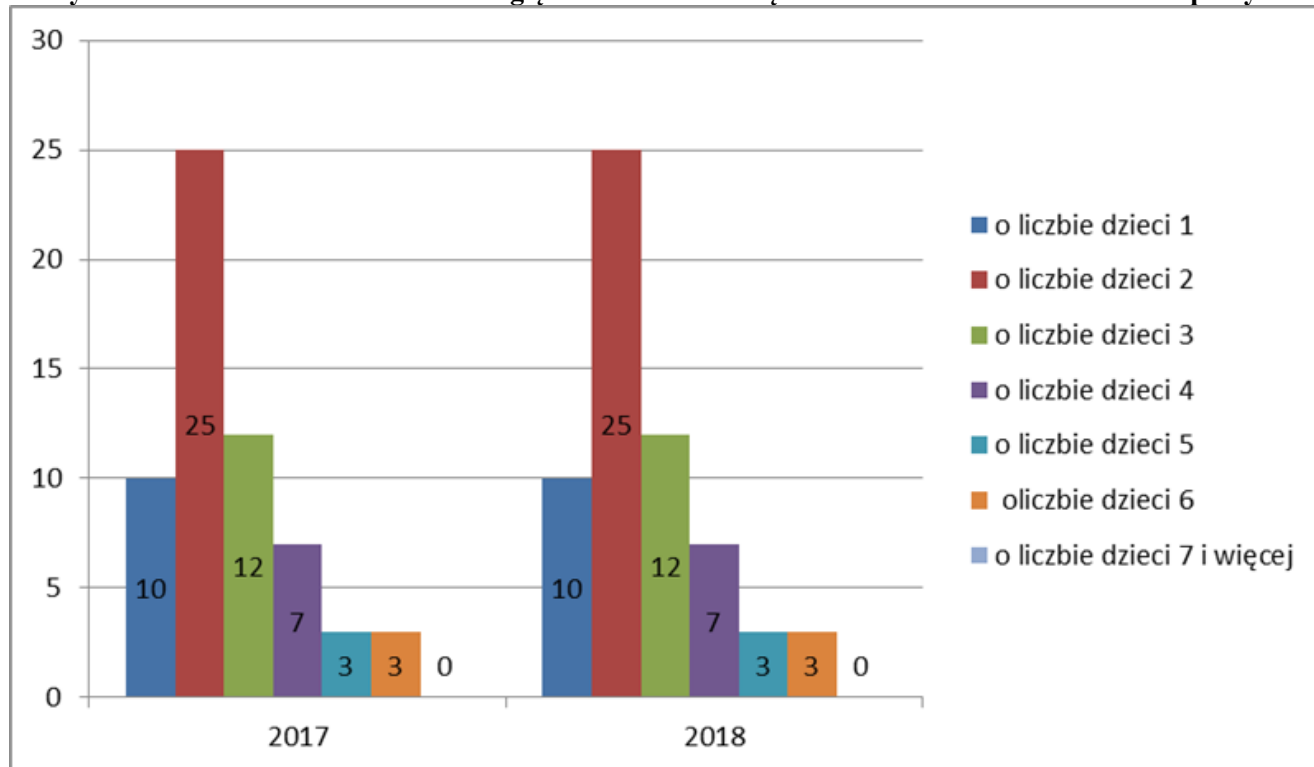
Analiza danych wskazuje, że w roku 2017 pomocą objęto ogółem 132 rodzin, natomiast w roku 2018 wsparcia udzielono 160 rodzinom, zatem liczba rodzin korzystających z pomocy uległa zwiększeniu.

Wykres 1. Podział ze względu na liczbę osób w rodzinach korzystających z pomocy



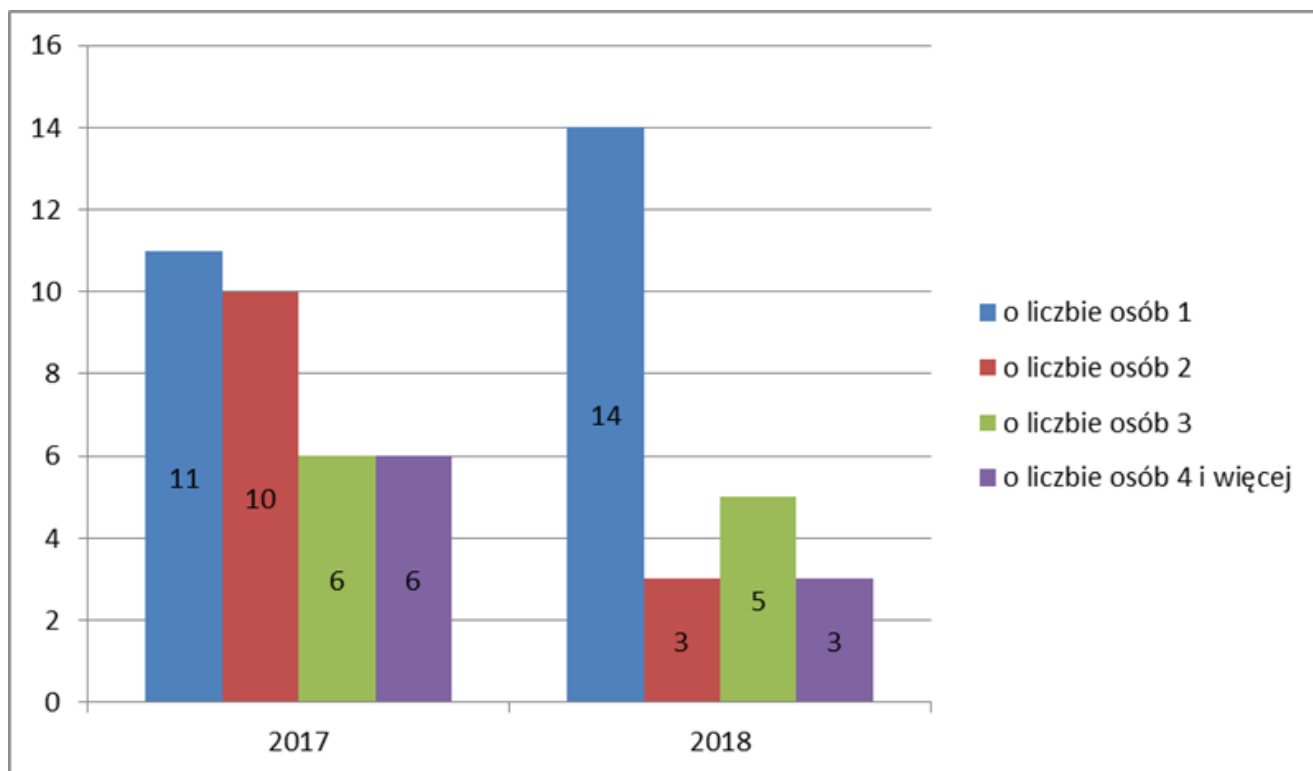
Natomiast rodziny niepełne w roku 2017 i 2018 pozostają na tym samym poziomie. Zwiększyła się liczba rodzin niepełnych wychowująca 2 i 3 dzieci, natomiast uległa zmniejszeniu liczka rodzin niepełnych , w których jest wychowywanych 1 dziecko oraz 4 i więcej dzieci. Pośród tych rodzin niepełnych najliczniejszą grupę w 2017 roku stanowią samotni rodzice z jednym dzieckiem, natomiast w 2018r z dwójką dzieci.

Wykres 2. Podział ze względu na liczbę dzieci w rodzinach niepełnych



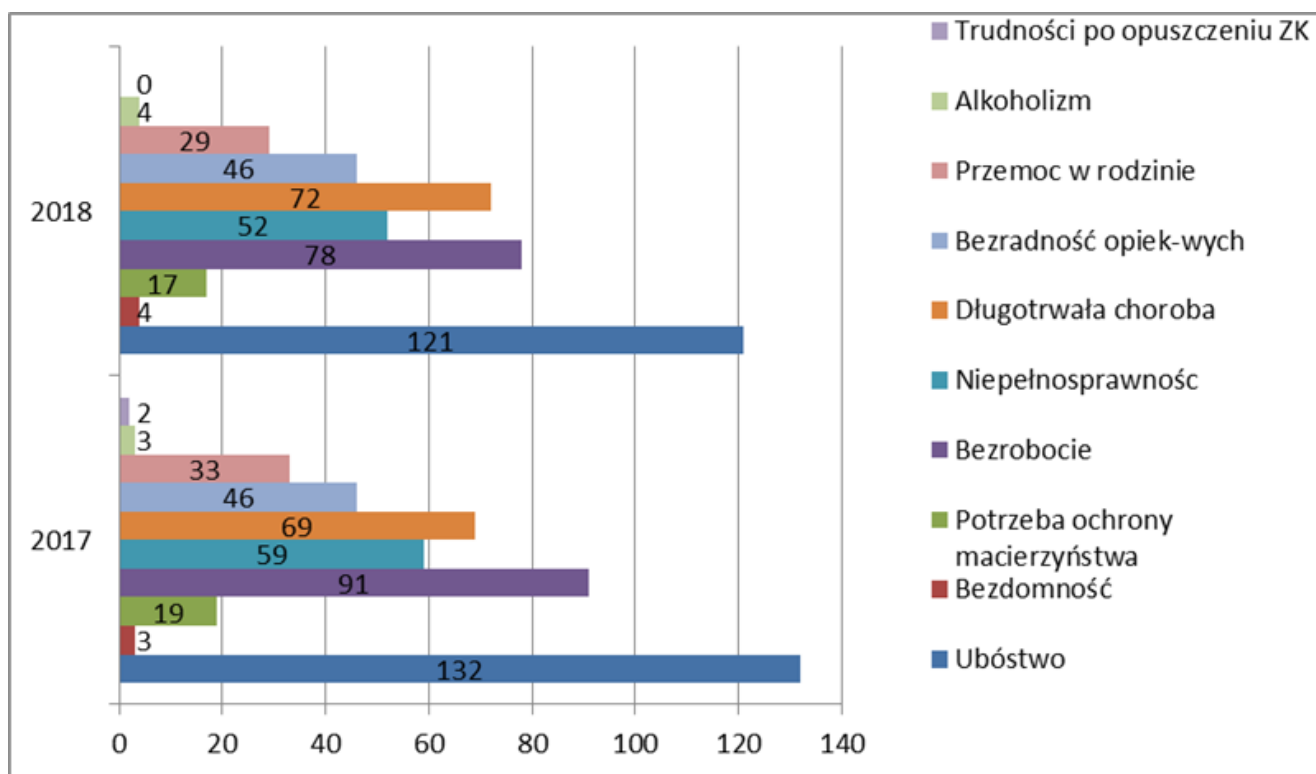
Tendencję zniżkową zaobserwowano natomiast w rodzinach emerytów i rencistów tj. w 2017 r. odnotowano 33 rodziny, natomiast w 2018 r liczba tych rodzin zmalała i wyniosła 25 rodzin. Największy przedział to osoby samotne, których liczba wzrosła w 2018 r.

Wykres 3. Podział ze względu na liczbę osób w rodzinach emerytów i rencistów



Jak wskazują z kolei dane dotyczące przyczyny trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin objętych pomocą i wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemiatyczach w latach 2017-2018, najczęstszym powodem ubiegania się o pomoc jest ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność i bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych.

Wykres 4. Przyczyny trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin



W roku 2017 liczba rodzin objętych wsparciem z powodu ubóstwa wyniosła 132, bezrobociem 91, długotrwałą lub ciężką chorobą 69, niepełnosprawnością 59, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych 46. Natomiast w roku 2018 tendencję spadkową można zaobserwować w rodzinach objętych wsparciem z powodu ubóstwa, ich liczba wynosiła 121, niepełnosprawności - 52 oraz bezrobocia - 71. W przypadku rodzin objętych wsparciem z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w 2018 r. liczba tych rodzin nieznacznie wzrosła w porównaniu do liczby z 2017 r. Rodziny z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pozostały na tym samym poziomie. Kolejnym powodem korzystania z pomocy społecznej jest przemoc w rodzinach. W roku 2017 pomocą z tego powodu objęto 33 rodziny, a w roku 2018 - 29, co wskazuje na tendencję spadkową w porównywanych okresach. Rosnącym problemem w rodzinach jest także bezdomność, która w 2017 r. dotyczyła 3 rodzin, a w 2018 r. już 4 rodzin. Pozostałe przyczyny trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin objętych pomocą i wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemiatyczach jest alkoholizm, trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego oraz potrzeba ochrony macierzyństwa, przedstawione na powyższym wykresie, wykazują tendencję spadkową.

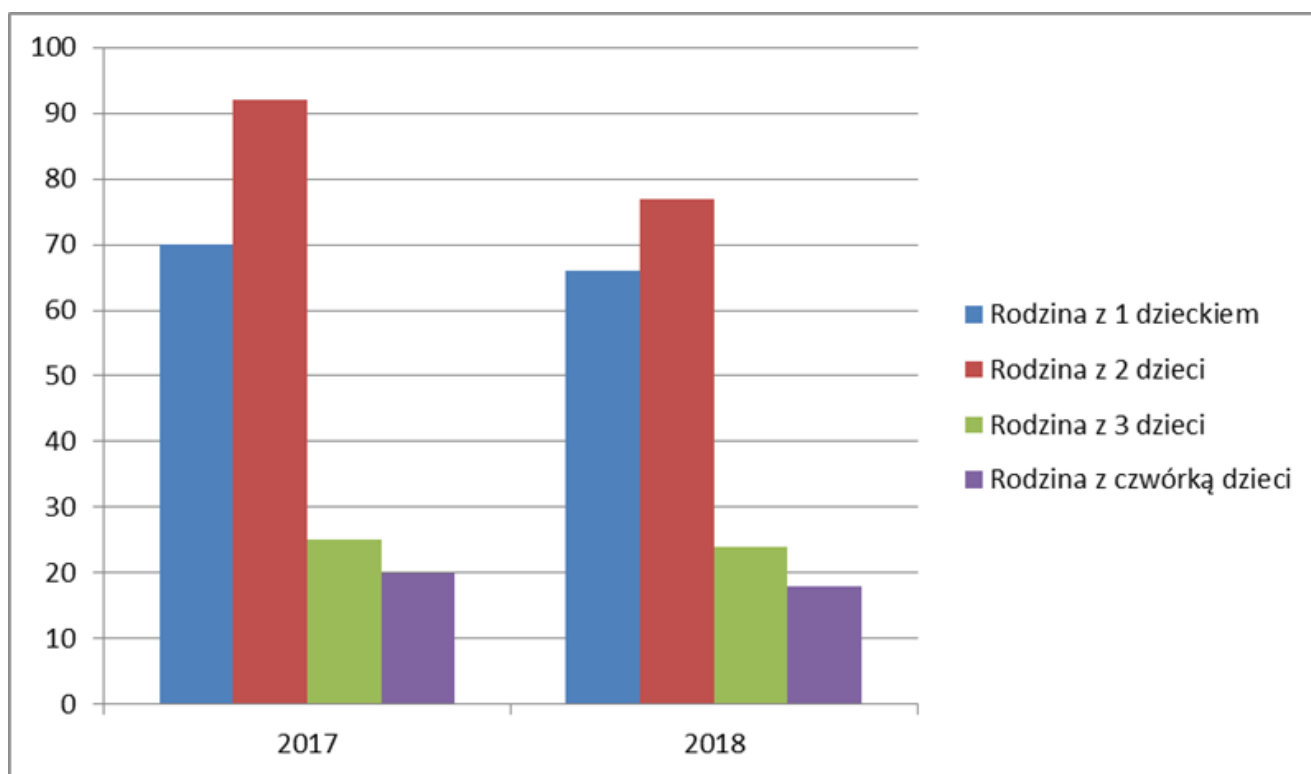
Oprócz wsparcia w zakresie realizacji ustawy o pomocy społecznej, również budżety domowe rodzin dość poważnie zasilają świadczenia wychowawcze 500+ wypłacane na każde drugie i kolejne dziecko lub również na pierwsze dziecko w przypadku spełnienia kryterium dochodowego.

Zgodnie z zapisami ustawowymi wysokość tych świadczeń nie jest uwzględniana w dochodzie rodziny ubiegającej się o świadczenia z pomocy społecznej. W roku 2017 z pomocy w formie świadczenia wychowawczego skorzystało 340 rodzin. W 2018 roku liczba rodzin nieznacznie uległa zmniejszeniu i wynosiła 312 rodzin.

Również dla dzieci z rodzin ubogich realizowany jest program wsparcia stypendialnego.

W gminie Siemiatycze znaczna ilość rodzin korzysta ze świadczeń rodzinnych. W 2017 roku skorzystało z zasiłków rodzinnych 207 rodzin, natomiast w roku 2018 – 185 rodzin.

Wykres 5. Rodziny pobierające zasiłki rodzinne z podziałem na ilość dzieci w rodzinie



Istotne finansowe wsparcie dla matek nigdzie nie ubezpieczonych stanowi świadczenie rodzicielskie przyznawane niezależnie od dochodu do czasu ukończenia przez dziecko 1r. życia w kw. 1000 zł miesięcznie oraz zastosowanie mechanizmu „złotówka za złotówkę” dla rodzin, których dochód przekroczył ustawowe kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych. W 2017 roku wypłacono 123 świadczeń na kwotę 114 090 zł. Natomiast w 2018 roku wypłacono 99 świadczenia na kwotę 91 969 zł

Na podobnym poziomie na przestrzeni ostatnich kilku lat wypłacane są świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego na podst. przepisów „Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów”. W 2017 roku do świadczeń uprawnionych było 12 rodzin - wypłacono 180 świadczeń na kwotę 73 670 zł. Natomiast w 2018 roku wypłacono 182 świadczeń dla 12 rodzin w łącznej kwocie 73 480 zł.

Kolejny program kierowany do rodzin, to Karta Dużej Rodziny - polegający na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Ulgi i zniżki oferują instytucje państwowe podległe ministerstwom oraz podmioty prywatne na podst. pisemnej umowy z Ministerstwem Pracy.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do rodzin mieszkających na terenie gminy Siemiatycze. Do celów programu przyjęto definicję wskazaną w art. 6 pkt 14 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.), określającą rodzinę jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Nadmienić należy, że takie rozumienie rodziny nie zakłada konieczności występowania instytucjonalnej formy małżeństwa. Do programu rodzinę będzie stanowić każda grupa osób, która pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, wychowująca dzieci, wykazująca bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W rodzinach tych istnieje duże prawdopodobieństwo niewydolności opiekuńczo-wychowawczych, które z kolei zagrażają odebraniem dzieci lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej lub umieszczeniem dzieci

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w badanym okresie na lata 2017-2018 objęto wsparciem rodziny, których dominującym problemem jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Należy podkreślić, iż przyczyny trudnych sytuacji w tych rodzinach nie są jednostkowe, a wręcz przeciwnie są spotęgowane kilkoma czynnikami, które znacznie przyczyniają się do powstania sytuacji kryzysowych w tych rodzinach. Rodziny obciążone wieloma czynnikami zostały objęte wsparciem asystenta rodziny. Asystent rodziny jest zatrudniony w naszym ośrodku od 2017r. Przez ten okres współpracował z 8 rodzinami.

Indywidualna praca z rodziną pozwala zaobserwować wzrost poziomu motywacji klientów do podjęcia działań, zwiększenia poczucia, że szanowana jest ich godność. Mają możliwość uczestnictwa w procesie

pomocowym, współdecydowania i współodpowiedzialności. Rodzina mimo zmian zachowuje swoją tożsamość, odzyskuje częściową kontrolę nad własnym życiem i osiąga samodzielność w pokonywaniu trudności życiowych. Zauważalne stało się w objętych pomocą rodzinach zmniejszenie poczucia osamotnienia i bezsilności, zwiększenie koncentracji na przyszłości.

Z dniem 1 stycznia 2017 r. weszła w życie Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”. W/w ustawa wskazuje, że wsparcie we wskazanym zakresie będzie realizowane między innymi przez jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki organizacyjne realizujące wspieranie rodziny. Nowo wprowadzone przepisy prawa dotyczą wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny, m.in. świadczeń gwarantowanych, do których szczególnie należy zapewnienie dostępności dla kobiet w ciąży oraz ich dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Ustawa zakłada m.in., że rodziny uprawnione będą mogły być objęte pomocą asystentów rodziny. Nowe rozwiązanie prawne zapewnia dostęp do poradnictwa w zakresie wspierania rodziny. Rodzina będzie mogła skorzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, a także poradnictwa w zakresie przezwyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

W opracowaniu poddano również analizie ponoszone wydatki przez gminę na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. W roku 2018 ogółem koszt pobytu dzieci w rodzinach zastępczych wyniósł 4 739 zł. (dwie rodziny).

Należy zaznaczyć, iż wydatki za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych będą stale rosły ze względu na wydłużający się czas pobytu tych dzieci w pieczy zastępczej (co wiąże się ze wzrostem odpłatności gminy za ich pobyt z 10% na 30% i 50%), jak również nowe umieszczenia, często o charakterze interwencyjnym.

Z przeprowadzonej analizy można wyciągnąć wniosek, jak ważne są działania wszystkich służb w kierunku pracy z rodzinami tak, aby dzieci mogły wychowywać się i rozwijać w rodzinach biologicznych.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach przy udziale:

1. Urzędu Gminy w Siemiatyczach;
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemiatyczach;
3. Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
4. Placówek oświatowych z terenu Gminy Siemiatycze;
5. Placówek Służby Zdrowia;
6. Organizacji pozarządowych;
7. Komendy Powiatowej Policji w Siemiatyczach;
8. Kuratorów Sądowych;
9. Sądów – Wydziały: Karny, Rodzinny i Nieletnich;
10. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Siemiatyczach;
11. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Siemiatyczach;
12. Powiatowego Urzędu Pracy w Siemiatyczach;
13. Parafii z terenu gminy Siemiatycze;
14. Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej IN-PROGRES w Siemiatyczach

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY SIEMIATYCZE NA LATA 2019-2021

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest **stworzenie efektywnego systemu wspierania rodziny, który umożliwi poprawę sytuacji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu.**

Cel 1	Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
Zadania do realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1.Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny oraz prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny; 2.Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność); 3.Prowadzenie programów integracyjnych z udziałem dzieci i rodziców; 4.Udzielanie rodzicom pomocy finansowej i rzeczowej; 5.Udział pracowników socjalnych i asystentów rodzin w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną;
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1.Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców oraz poprawa ich zdolności wychowawczych; 2.Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi; 3.Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi tj. uzależnienia, przemoc; 4.Upowszechnianie funkcji i roli asystentów rodzin w rodzinach niewydolnych wychowawczo; 5.Współpraca podmiotów i instytucji zajmujących się pomocą rodzinie.
Wskaźniki realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1.Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny; 2.Liczba rodzin objętych pomocą w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność); 3.Liczba szkoleń i osób w nich uczestniczących; 4.Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych; 5.Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną.
Cel 2	Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu
Zadania do realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1.Promowanie i wspieranie organizacji zajęć pozalekcyjnych;; 2.Realizacja programów profilaktycznych i terapeutycznych, m.in. współfinansowanie wypoczynku; 3.Wspieranie rodziny w formie poradnictwa; 4.Działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej członków rodzin; 5.Propagowanie i wspieranie zdrowego stylu życia; 6.Promowanie funkcji rodziny wspierającej oraz ustanawianie rodzin wspierających.
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1.Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny; 2.Podniesienie możliwości prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w rodzinach; 3.Rozpowszechnienie wiedzy dotyczącej rodzin wspierających; 4.Wzmocnienie postaw rodzicielskich poprzez pomoc rodzin wspierających; 5.Zwiększenie mobilności opiekunów w podejmowaniu pracy zarobkowej, leczenia, terapii, udziału w warsztatach, szkole rodzin; 6.Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży.
Wskaźniki realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1.Ewaluacja podjętych działań; 2.Liczba rodzin, które nabyły umiejętności prawidłowego funkcjonowania; 3.Ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego; 4.Ilość i rodzaj programów profilaktycznych i terapeutycznych; 5.Liczba zawartych umów z rodzinami wspierającymi; 6.Liczba rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej; 7.Liczba i ilość form zajęć pozalekcyjnych.
Cel 3	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży
Zadania do realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1.Udzielanie pomocy w formie stypendiów, zasiłków szkolnych, wyprawki szkolnej, specjalnych rządowych programów pomocy dzieciom i uczniom; 2.Prowadzenie świetlic dla dzieci i młodzieży; 3.Organizowanie zajęć pozalekcyjnych; 4.Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci

	i młodzieży; 5.Realizowanie integracyjnych form nauczania, opieki i rehabilitacji dzieci i młodzieży; 6..
Zakładane rezultaty	1.Poprawa relacji i więzi w grupach rówieśniczych; 2.Poprawa wyników w nauce dzieci i młodzieży; 3.Przyjmowanie pozytywnych postaw społecznych i obywatelskich przez dzieci i młodzież; 4.Zwiększenie oferty bezpłatnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży; 5.Podniesienie bezpieczeństwa bytowego dzieci i młodzieży; 6.Wyrównanie szans edukacyjnych dzieciom niepełnosprawnym.
Wskaźniki realizacji	1.Liczba dzieci korzystających ze stypendiów, zasiłków szkolnych, wyprawek i specjalnych rządowych programów pomocy; 2.Liczba programów profilaktycznych i edukacyjnych; 3.Liczba klas integracyjnych, grup integracyjnych w przedszkolach i żłobkach; 4.Liczba dzieci niepełnosprawnych w grupach integracyjnych; 5.Liczba konsultacji pedagogicznych i psychologicznych w szkołach;

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Środki na realizację niezbędnych działań w ramach Programu Wspierania Rodzin mogą pochodzić z:

- 1) budżetu miasta,
- 2) budżetu samorządu powiatu siemiatyckiego oraz samorządu województwa podlaskiego,
- 3) budżetu państwa, państwowych funduszy celowych,
- 4) funduszy unijnych oraz innych zagranicznych mechanizmów funkcjonowania,
- 5) budżetów organizacji pozarządowych,
- 6) innych źródeł (np. darowizny).

VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem „Programu wspierania rodziny dla gminy Siemiatycze na lata 2019-2021” jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach – organizator pracy z rodziną.

Monitorowanie Programu odbywać się będzie poprzez sporządzane corocznie sprawozdanie z wykonywania zadań w danym roku oraz analizę potrzeb w zakresie wspierania rodziny. Informacje te przedkładane będą corocznie Radzie Gminy.